

Doe maar gek, de rest is al gewoon genoeg

'Mooi hoor, die column over het hokjesdenken, maar kun je ook een keer ten strijde trekken tegen de doe-maar-gewoon-cultuur?' vroeg een lezer vorige week.

Tuurlijk kan ik dat, en graag zelfs. Afgelopen vrijdag liet *The Voice of Holland* weer een sterk staaltje zien. Deelnemer

Christopher Max, oorspronkelijk uit de VS, gaf een wervende show. Met zijn zonnebril, strak T-shirt met doodshoofd

en leren broek zag hij eruit als een echte rockster. Tijdens een interview vooraf vertelde hij trots dat hij met beroemde artiesten op tournee was geweest. Slash, Simon le Bon, *you name it*. Meteen betrok het gezicht van coach Van Velzen. Daar hoeft je niet zo

COLUMN

Kirsten van den Hul

VN-vrouwenvertegenwoordiger

mee te koop te lopen, luidde zijn advies.

Dat kan je stemmen gaan kosten! Ook op het podium bleek de Amerikaan

te ver boven het maaiveld uit te steken.

Dansen, springen, schreeuwen: Max deed zijn naam eer aan. De jury

wond er na afloop geen doekjes om: hier houden we in Holland niet zo van. Het is *too much*. 'Christopher Max slaat door' kopte de Telegraaf de volgende dag.

Welkom in Nederland Christopher! Het land waar je vooral niet teveel op moet vallen, het niet te bont moet maken. Gewoon is hier al gek genoeg. Hoge bomen vangen veel wind, dus bereid je maar vast voor, want het kan aardig stormen in de polder.

Ik herinner me nog dat ik ooit op

school een docent had die uit principe geen tienens gaf. Foutloos tentamen? Prima, een 8.

Misschien komt het doordat we zo'n klein landje zijn, dat er binnen de dijken weinig ruimte is om boven de rest uit te steken. Net als krabben in een mand, die elkaar naar beneden trekken als er één op weg is naar boven.

Mijn advies: blijf gewoon jezelf Christopher, en doe maar lekker gek. De rest is al gewoon genoeg.

Twitter: @thechangeagent

LODEWIJK VAN DEN BERG GING AL VOOR OCKELS EN KUIPERS DE RUIMTE IN

De vergeten Nederlandse astronaut

Van den Berg (2e rechts) met zijn co-astronauten. 'Jammer dat de Shuttle z'n laatste vlucht maakte.'

FOTO'S NASA (INZET), PAUL BERGEN

DELFT • Hij moet noodgedwongen door het leven als de vergeten Nederlandse astronaut. Want de in Sluiskil geboren Lodewijk van den Berg, die eerder een ruimtereis maakte dan Wubbo Ockels en André Kuipers, werd niet beroemd. Gisteren was hij even terug op de Delftse universiteit, waar het allemaal begon.

LUUK KORTEKAAS

Lodewijk van den Berg glimlacht nog maar eens. Zeker, al in 1985 reisde hij een week door de ruimte, en maakte hij 110 rondjes om de aarde in de Space Shuttle, ruim voor Wubbo Ockels en André Kuipers. Maar hoewel hij in Sluiskil, onder Terneuzen geboren werd, is er nauwelijks een landgenoot te vinden die dat weet.

„Het is niet anders,” zegt hij, als de onvermijdelijke woorden 'vergeten Nederlandse astronaut' zijn gevallen. „De gewone Nederlander denkt altijd aan Ockels en Kuipers als het over ruimtevaarders gaat. Ik ben niet jaloers op de aandacht die zij krijgen, ik vind het wel goed zo. Als ik ze zie, praten we altijd even gezellig bij. Nee, niet over ruimtereizen, maar gewoon, hoe het met de vrouw en de kinderen is.

„De mensen kennen mij misschien niet omdat ik er het type niet naar ben dat de hele dag gaat rondbazuinen dat hij de grote astronaut is. Een held, die zijn leven heeft gewaagd voor de wetenschap? Natuurlijk, er zijn mensen om het leven ge-

komen in de Space Shuttle. Maar je staat er niet bij stil, zoals een vrouw die weet dat ze moet gaan baren wel aan het gevaar denkt, maar geen andere keus heeft dan door te gaan.”

Mocht Van den Berg (79) uit de vorige zinnen naar voren komen als een bescheiden man zonder opsmuk, dat is ook hoe hij er uit ziet. Maar achter het misschien alledaagse uiterlijk schuilt een niet-alledaags verleden. Hij praat in rustige zinnen zonder stemverheffing over die 168 uur, los van de aarde, die zijn kijk op het leven voorgoed veranderde.

Hij had nooit gedacht dat de NASA hem zou vragen. In 1985 was hij al 53 jaar oud. Hij was niet al te groot van stuk en droeg een bril met dikke glazen. „Maar ik kwam goed door de tests heen, en de experimenten die ik had voorgesteld om in de ruimte te doen waren belangrijk. En voor ik het wist, zat ik er in.”

De latere astronaut bracht zijn jeugd jaren door in Zeeuws-Vlaanderen en op kostscholen in Limburg. Daarna studeerde hij chemische

technologie in Delft. Na zijn afstuderen vertrok hij naar de VS, waar hij experimenteerde met kristalgroei. Omdat met deze techniek gammastraling kan worden vastgesteld, dus radioactiviteit, viel het onderzoek onder spionagegevoelig werk. Om die reden moest de Zeeuw in 1975 Amerikaans staatsburger

Lodewijk van den Berg

„Je kijk op het leven verandert door zo'n ruimtereis”

worden. En vooral daarom bleef het in Nederland na zijn reis in 1985 angstvallig stil. Alleen in Sluiskil kreeg hij een heldenontvangst.

Dat het hem niet zo deert, legt hij uit, heeft ook met zijn ruimtereis te maken. Dat maakt je nederig. „Je kijk op het leven verandert. Je be-

grijpt niet zo goed meer waarom mensen zich druk maken over het land waar ze vandaan komen. Ik was met een Chinees aan boord. We vlogen over zijn land. Daarna gingen we die enorme Stille Oceaan over. Dat duurde twaalf minuten. En daar lag San Francisco. Totaal andere mensen, zeiden we tegen elkaar, maar ook weer niet. Want als je het van zo'n afstand bekijkt, zijn we veel minder verschillend dan we denken. Vanuit de ruimte hebben de landen geen kleuren, zoals op een kaart in een atlas.”

Natuurlijk verlangt hij wel eens terug naar dat eenmalige unieke venster op de wereld. „Maar ik sta niet elke dag op het met het idee dat ik terug moet. Beroepsruimtevaarders hebben dat wel, ik ben als wetenschapper gegaan. Daar kon ik na thuiskomst gewoon mee verder.” Hij werkt tot op de dag van vandaag om de geheimen van de kristalgroei te ontsluiten.

Niet alleen uit wetenschappelijk

oogpunt betreurt hij het dat de Space Shuttle eerder dit jaar zijn laatste vlucht maakte. „Dat is jammer. Rusland gaat nog wel, maar met een kleiner toestel. En als Rusland niet meer kan of wil, gaat er helemaal niemand meer. Bovendien verliest de ruimtevaart zo zijn rollmodellen. Voor studenten zijn mensen die dit hebben gedaan een voorbeeld dat ze na hopen te volgen.”

En dan komt er toch nog even iets van nationale trots boven. „Wij mogen trots zijn dat we als klein land drie mensen in de ruimte hebben gehad. Natuurlijk heb ik nog gevoel met Nederland. Als ik op Schiphol aankom, ga ik geen koffie drinken maar meteen naar buiten. Rikken! Nooit gedaan? Nederland heeft een heel eigen mengsel van wind, luchtvochtigheid, geur, met niets ter wereld te vergelijken. Maar verder vind ik het niet belangrijk wat er in je paspoort staat. Uiteindelijk gaat het daar niet om, het gaat om wat je doet in het leven.”

KEES VAN DEN BERG:
(DIRECTEUR SAAB NEDERLAND)

„WE HADDEN
WEDDENSCHAPPEN: VALT
GM, SAAB OF KROYMANS
ALS EERSTE OM?”

DOSSIER SAAB: MORGEN IN DE WINKEL

**Auto
Week**

Fiod rolt bende fraudeurs met zorgtoeslagen op

ROTTERDAM • Vijf verdachten zijn aangehouden voor grootschalige fraude met zorgtoeslagen in de regio Rotterdam. De Fiod denkt hiermee een criminele organisatie te hebben opgerold. De verdachten, van 19 tot 27 jaar, zouden zo'n 500 burgerservicenummers hebben misbruikt om valse zorg-, kinderopvang- en huur-

toeslagen aan te vragen. De toeslagen werden gestort op rekeningen van zogeheten katvangers. De Belastingdienst is voor zeker honderd-duizenden euro's benadeeld.

De 27-jarige verdachte is een zus is van een eerder aangehouden 21-jarige fraudeverdachte. De bende zou al sinds oktober 2010 actief zijn.

De fraude kwam onlangs aan het licht toen een complete straat in de Rotterdamse wijk Nesselandse bericht kreeg dat het rekeningnummer waarop de zorgtoeslag wordt gestort was gewijzigd. Maar niemand had dat aangevraagd. De fraudeurs deden dat via DigiD, maar justitie wil nog niet zeggen hoe.